

SCÉNÁŘ WORKSHOPU

Darina Jirotková, Jana Slezáková

Název: Centrum matematika: téma Cestování - využití prostředí a principů Hejného metody v centrech aktivit

Anotace: Ve workshopu představíme téma Cestování pro centrum aktivit, ve kterém využijeme deset cest, jak propojit prostředí a principy Hejného metody s tématem. Využijeme úloh z několika prostředí Hejného metody. (např. Autobus, Autobusové linky, Pavu činy, Čtverečkový papír) a budeme rozvíjet dovednosti rýsování, měření a práce s daty.

Pomůcky (pro všechna centra): nůžky, žetony dvou barev, mapy linek, papír s tužkou na záznam otázek do SOVY. Geoboardy a gumičky, čtverečkový papír, krabička jako autobus a aspoň 16 cestujících, kružítko, pravítko, papír na rýsování, papírové čtverce, lepidlo, pastelky, provázek, dřívka, pastelky

1. Představení center a průběhu a způsobu práce s reflexemi principů HM
2. Každý vyřeší vstupní úlohu:
3. Diskuse o řešení, strategiích, popř. podstrčím jednu strategii - tvorba vlastního schématu a pak transformace. Každý se vyjádří anebo se k někomu přikloní. My píšeme na tabuli jména strategií.

Natisknout 13x (2 na stránku i s odkazem na učebnici) - PL_autobusové linky

Mezi obcemi jezdí dvě autobusové linky:

G - A - F - H - B - A

D - F - C - H - B - G - E

) Hra

Fraus (2008). 2r./ 3. díl, s. 27/4

Cíl: účastníci poznají, komu rozumí a podle toho si zvolí partnery do skupin

4. Vytvořit 4 skupiny po 5-6.
Jaké principy HM se (ne)ukázaly?
5. Náhodné rozdělení center ke skupinám
V každém centru pracujete 15 min. Zorganizujte si efektivně práci.
Pokud prožijete nějaký princip HM, tak ho vyberte a nalepte na vizuální prezentaci.

6. a) reflektujte v rámci skupiny (10 min) a přitom vyplňte tabulku,
b) reflektivní tabulky vyvěsíme a sdílí je s ostatními
7. Zvolte mluvčího a sdílejte s ostatními skupinami své nejdůležitější prožitky (7 min každý)
8. Sdílení principů HM - které nezazněly a proč.
9. Návrhy na modifikaci centra Cestování (výstaviště, slovní úlohy, ...)

CENTRUM ŽLUTÉ

- 1) Vymodelujte schéma autobusových linek na geoboard.
- 2) Narýsovat je do čtvercové sítě.
- 3) Určete souřadnice bodů - zastávek.
- 4) Popište jednotlivé linky šipkovým zápisem
- 5) Vymyslete a napište důvod, proč modrá linka vjíždí dvakrát do obce A.
- 6) Hra SOVA. Sova si myslí na jednu zastávku a žák Albert ji pomocí ano-ne otázek zjišťuje.

1. A: Je možné se z tvou zastávku dostat vždy jedním úsekem do právě tří různých sousedních obcí?

Sova: Ano. **(A, B, G, H)**

2. A: Můžeš k tomu, abys navštívil všechny tři sousední obce, použít linku jedné barvy?

SOVA: Ne. **(B, G, H)**

3. A: Můžeš se bez přestupování dostat do terminálu D?

SOVA: Ne. **(BG)**

4. A: Můžeš se dostat ze své zastávky do zastávky F bez přestupování čtyřmi úseky? SOVA:

SOVA: Ano.

A: Tak to si myslíš zastávku ... (G)..

Doplňte Albertovo tvrzení.

7) Když zbyde čas.

Zahrajte si svoji hru SOVA. Rozdělte se na dva týmy - SOVA a Albert. Za odpověď na každou otázku Sově Albert zaplatí 1 žeton. Po jedné sehračce si vyměňte role. Která sehračka byla s levnější?

Své otázky zapisujte.

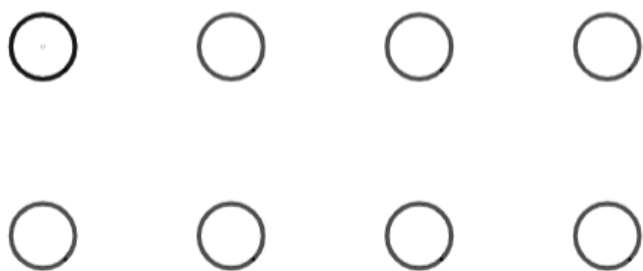
Kolik žetonů by vám zaručeně mělo stačit, kdyby se vám podařilo vždy formulovat vhodné otázky?

Pomůcky: žetony dvou barev, mapy linek, papír s tužkou na záznam otázek do SOVY.
Geoboardy a gumičky, čtverečkovaný papír

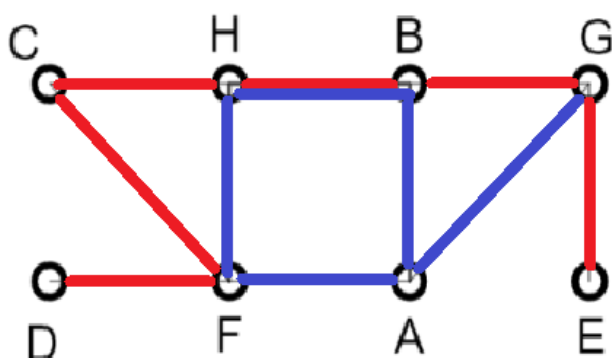

CENTRUM MODRÉ

1) Překreslete plánek autobusových linek do obdélníkového schématu osmi bodů.
Pojmenujte každou zastávku a vyznačte barevně spoje.

Např.

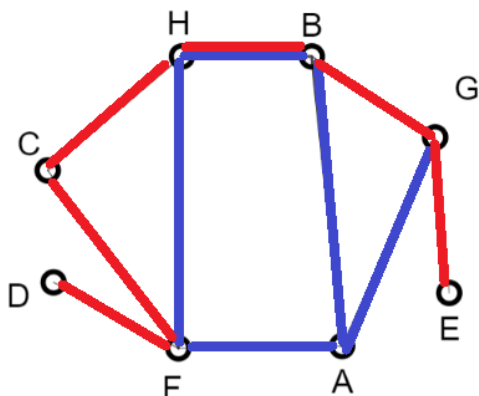

2) Popište a realizujte různé způsoby konstrukce pravidelného osmiúhelníku pomocí dostupných nástrojů:

- a) dva papírové čtverce,
- b) provázek,
- c) stejně dlouhá dřívka,
- d) kružítko, pravítko s ryskou, tužka. **Pojmenujte jednotlivé zastávky a vyznačte barevně spoje.**

Pomůcky: kružítko, pravítko, papír na rýsování, papírové čtverce, lepidlo, nakopírované PL s osmi zastávkami do obdélníku, pastelky, provázek, dřívka

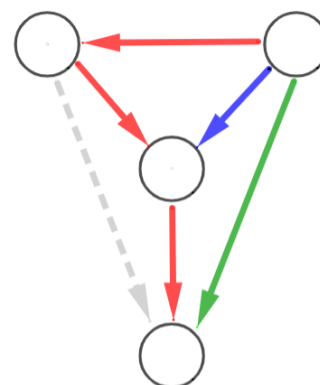
Např.

CENTRUM RŮŽOVÉ

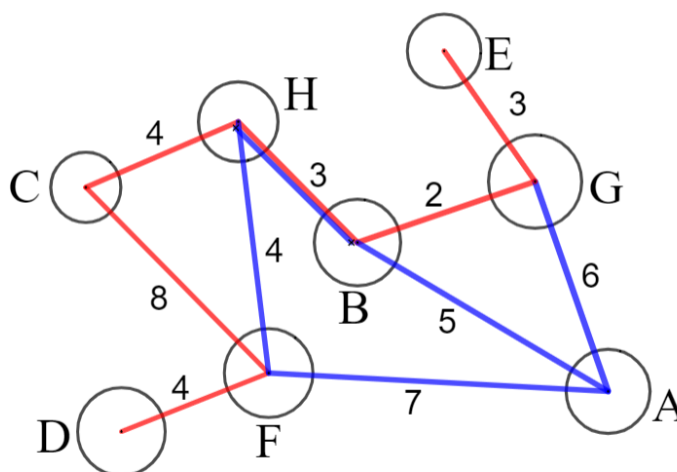
1) Cestování autobusem.

Z jedné zastávky vyjíždí ve stejný čas, a to v 10.42, tři autobusy. Opět se všechny tři autobusy setkají v 11.03. V kolik hodin budou autobusy na ostatních zastávkách? Zapište do koleček příslušné časy a k šipkám zapište dobu, kterou autobus jede úsek mezi zastávkami. Stejné barvy šipek představují stejnou dobu jízdy. Obarvete šedou šipku. Volbu barvy zdůvodněte.

2) Cestování koloběžkou

V Pohádkově postavili pro děti hřiště, kde se mezi jednotlivými atrakcemi cestuje na koloběžkách. V mapce mají děti doporučeny dvě trasy - modrou a červenou. V načrtnuté mapce je také vyznačeno, kolik minut trvá cesta mezi stanovišti při běžné jízdě na koloběžce.

Odpovězte na otázky:

a) Jak dlouho trvá okružní cesta po modré trase od Anděla (A)?

b) Princezny Lea a Nela vyrazily ve stejný čas ze dvou různých stanovišť a po i) 8, ii) 16 minutách se setkaly u Hloupého Honzy (H). Zapište jejich cesty a uveďte, zda musely změnit barvu trasy. Pokud má úloha více řešení, najděte všechna.

c) Líný král využil částí obou tras a ze svého Dvora (D) se chtěl dostat co nejdříve ke Golemovi (G). Kudy jel a jak dlouho mu cesta trvala?

d) Princezna využila části obou tras a od Cipíska (C) ke Golemovi (G) našla nejdéle trvající cestu (aniž by se vracela), protože jízdu koloběžkou má moc ráda. Zapište její trasu. Jak dlouho trvala?

3) Jízdní řád

Ve Výmyslovicích jezdí dvakrát denně červená linka od Dobřenic do Ejchuchovic tam a zpět. V Ejchuchovicích řidič musí držet 15 minut přestávku.

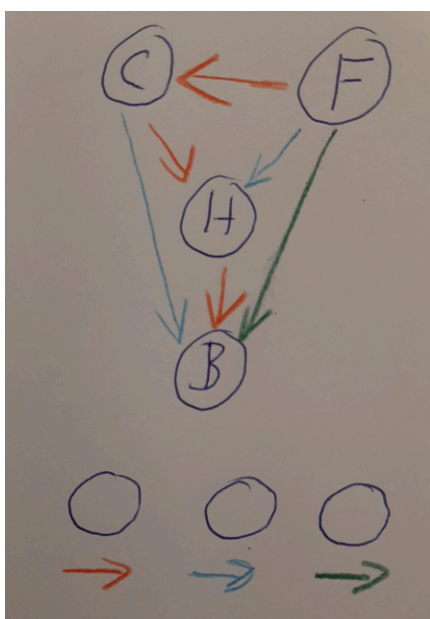
Doplň celý jízdní řád, když víš:

Cesta autobusem z Fajnovic do Culíkovíc trvá stejně dlouho jako z Culíkovíc do Hýčkovíc.

Cesta z Hýčkovíc do Božic trvá třikrát déle než z Božic do Golemovic.

	Z Dobřenic do Ejchuchovic	Z Ejchuchovic do Dobřenic	Z Dobřenic do Ejchuchovic	Z Ejchuchovic do Dobřenic
Dobřenic	7:03		15:47	
Fajnovice	7:08			
Culíkovice				
Hýčkovice	7:30			
Božice				
Golemovice				
Ejchuchovice	7:46			

Pomůcky: pastelky

CENTRUM ZELENÉ

1) Vyřešte tabulku jízdy autobusem po modré lince. Sehrávkou ověřte správnost.

	G	A	F	H	B	A
Vystoupili		2			4	6
Nastoupili	2		4		4	

J		6	10			
---	--	---	----	--	--	--

2) Jízda autobusem po modré lince s konkrétními cestujícími: K, L, M, N, O, P, X, Y.

Informace o jízdě konkrétních cestujících po modré lince jsou vyjádřeny neúplnou tabulkou a také neúplným harmonogramem jízdy. Navíc víme, že cestující N nastoupil na zastávce A a vystoupil na zastávce B.

- Doplňte neúplnou tabulku.
- Doplňte neúplný harmonogram.

Neúplná tabulka jízdy autobusu modré linky:

	G	A	F	H	B	A
Vystoupili		K		L	M	
Nastoupili	K	L, M				
Jeli	K	L, M	L, M	M		

Neúplný harmonogram jízdy autobusu modré linky:

	G	A	F	H	B	A
K						
L						
M						
N						
O						
P						
X						
Y						

3) Cena jízdy

a) Cestující za jízdu 1 úsekem (ze zastávky do následující zastávky) zaplatí 15 Kč. Za každý další úsek platí o 3 Kč méně. Tedy za jízdu např. třemi úseky zaplatí (15+12+9) Kč. Kolik Kč řidič vybere za popsanou jízdu autobusem?

b) Navrhni harmonogram jízdy našich cestujících (K, L, M, N, O, P, X, Y) tak, aby řidič vybral 213 Kč a ze zastávky F do zastávky H jelo právě 6 cestujících.

(a) **Výsledek: K 15, L 27, M 36, N 36, O 15, P 36, X 15, Y 15, celkem 195 Kč,**

b) **K 15, L 27, M 27, N 36, O 15, P 36, X 42, Y 15, celkem 213 Kč)**

Řešení:

	G	A	F	H	B	A
V		K	-	L, O	M, N	P, X, Y
W	K	L, M, N, O, P	-	X, Y		
J	K	L, M, N	L, M N, O, P	M, N, P	P, X, Y	
	1	3	5	3	3	

	G	A	F	H	B	A
K						
L						
M						
N						
O						
P						
						X
						Y